

[Ingvar Dahl.]

ærede minister gjorde om pudsarbejdet, som jeg senere skal sige et par ord om.

Jeg anser det derfor for formålstjenligt at gøre den bemærkning overfor alle, der beskæftiger sig med manglen på arbejdskraft indenfor dette specielle fag, at det er murermestrene, der antager lærlinge, og at det derfor også er murermestrene, der alene har ansvaret for den opståede mangel på arbejdskraft indenfor dette håndværk. Hertil kommer, at det er en kendt sag, at der er meget store vanskeligheder ved at få en ung mand anbragt i murerlære, og endelig, at mange murerlærlinge går arkitektvejen. Også her er der altså brug for både plan og orden; thi manglen skyldes ikke, at ingen vil være murersvende, men udelukkende, at der ikke gives mulighed for at lære faget. Forsåvidt murermestrene forstod dette og ville uddanne det tilstrækkelige antal i murerfaget, var vi fri for de problemer, som dette spørgsmål skaber.

Jeg har bemærket, at den højtærede indenrigs- og boligminister ikke i sin tale i Handels- og Kontoristforeningen og heller ikke nu her i tinget med et ord har omtalt huslejen for de 5 000 utraditionelle lejligheder. Derimod opholdt den højtærede minister sig dengang — og forsåvidt også nu — længe ved de udgifter for det offentlige, som boligstøttelovgivningen hidtil har medført og fremover vil komme til at medføre. Jeg forstår det således, at den højtærede minister gik så langt i sine beregninger — vel at mærke i talen i Handels- og Kontoristforeningen — som til at opstille den forudsætning, at det nuværende renteniveau på knap 6 pct. skulle holdes i 20 år fremefter. Det er jo ret hyggelige perspektiver; men der er vel ikke grund til at opfatte det på anden måde, end at det i nogen grad skal virke som et skræmmebillede overfor det forslag, vi har fremsat, og som nu er til første behandling.

Vi fra vor side ønsker ikke blot at føre byggepolitik. Det, vi først og fremmest vil, er at føre boligpolitik. Vi interesserer os for, hvilke familier der kommer til at bo i de 12 000 lejligheder, vi har stillet forslag om at bygge indenfor de kommende to år. Det skal, som fremhævet i lovforslagets første paragraf, være billige boliger fortrinnsvis for den del af befolkningen, der er særlig ramt af bolignøden.

Desværre er det en kendsgerning, at det med den pengepolitik, som den højtærede indenrigs- og boligminister står som en — skal vi sige fornem repræsentant for, er dyrt at opføre billige lejligheder. Der skal en væsentlig støtte til fra staten for at kompensere kredit- og hypotekforeningslån med en effektiv rente på nær ved 6 pct. Havde regeringen ført en anden pengepolitik, ville vi være sluppet væsentlig billigere igennem, men vi er jo desværre i dag nødt til at tage forholdene, som regeringen nu engang har lagt dem tilrette.

Må jeg samtidig tilføje, at det er rigtigt, at det er gennem de ydelser, de afdrag, som ministeren har forhøjet huslejen med, at fordyrelsen er sket. Uanset hvilket navn ydelserne har, uanset hvad disse beløb anvendes til, virker de dog alligevel på den måde, at huslejen efterhånden kommer op i sådanne højder, at den dårligt stillede del af befolkningen nu engang ikke kan betale den. Jeg skal i denne forbindelse ikke undlade at gøre opmærksom på — hvad jeg gjorde opmærksom på i min fremsættelsestale —, at den gennemsnitlige årlige ydelse på det normale statsstøttede byggeri ligger oppe på 3,8 pct., og at man også her må skele til boligstøtteloven af 1946, hvorefter man havde en rente, der var lavere end renten i dag. Det fremgår tydeligt af den udvikling, vi har haft, at vi kunne have været nede på en lavere pris for nybyggeriet, hvis ikke vi netop havde fået den meget store renteforhøjelse, som tynger boligbyggeriet, ikke alene renten for prioritetslånene, men også for byggelånene.

Der er ganske vist ved flere lejligheder fremsat den påstand, at det er sortbørs-lønninger og manglende arbejds effektivitet, der er den egentlige årsag til de høje byggepriser. Vi ved, at prisdirektoratet har beskæftiget sig med dette forhold. Prisdirektoratet oplyser dog som resultat af disse undersøgelser, at arbejds lønnen for byggearbejdere ikke er steget mere end arbejds lønnen indenfor håndværk og industri iøvrigt. Lønstigningen indenfor denne arbejdergruppe er altså den samme som for enhver anden arbejdergruppe.

I en anden skrivelse gør prisdirektoratet opmærksom på, at 60 pct. af de samlede håndværksudgifter blev anvendt til materialeindkøb. Disse 60 pct. modsvarer igen 48 pct. af byggeriets samlede anskaffelses-sum. Samtidig oplyses det, at der for tal-